Kichik loyiha: “Ramzlarimizni bilaman”

Mashg‘ulotning maqsadi

- O‘quvchilarda loyiha ustida jamoaviy ishlash, vazifalarni taqsimlash va umumiy qarorga kelish ko‘nikmalarini shakllantirish;
- Bayroq, gerb va madhiyaga bag‘ishlangan kollaj yoki plakat yaratish orqali davlat ramzlari haqidagi bilimlarni mustahkamlash;
- Ijodiy fikrlash, rejalashtirish va o‘z ishini taqdim eta olish ko‘nikmasini rivojlantirish;
- Guruhda hamkorlikda ishlash, bir-birining fikrini hurmat qilish odatini tarbiyalash;
- Davlat ramzlarini tasvirlashda aniqlik va ehtiyotkorlikka (ranglar tartibi, yulduzlar soni, gerbdagi belgilar) o‘rgatish.

Kutilayotgan natijalar

✓ Guruhda vazifalarni taqsimlab, hamkorlikda ishlay olish.

✓ Bayroq, gerb va madhiyani aks ettiruvchi kollaj yoki plakat yarata olish.

✓ O‘z loyihasini sinf oldida ishonch bilan taqdim eta olish.

✓ Davlat ramzlari haqidagi bilimlarini ijodiy shaklda ifodalay olish.

KERAKLI JIHOZLAR

- Elektron doska (namunaviy kollaj va ramzlar tasvirini ko‘rsatish uchun)
- “Topishmoqlar qutisi”
- Har bir guruh uchun katta rangli qog‘oz (vatman)
- Eski jurnal-gazetalar, rangli qog‘ozlar
- Uchi to‘mtoq bolalar qaychisi, yelim, rangli qalam va flomasterlar
- 1–2-sinf guruhlari uchun oldindan qirqib qo‘yilgan shakllar (yarim oy, yulduzlar, rangli yo‘laklar)

YOSHGA MOSLASHTIRISH

- 1–2-sinf: tayyor namunalar va qirqilgan shakllar asosida kollaj tuzish, guruhdagi bitta vazifani bajarish (rang tanlash, yelimlash).
- 3–4-sinf: loyiha rejasini tuzish, vazifalarni mustaqil taqsimlash va taqdimot qilish.

Mashg‘ulot ishlanmasi (asosiy bosqichlar)

Vaqt	Bosqich	Faoliyat mazmuni
4 daqiqa	**Diqqatni jalb qilish (“Topishmoqlar qutisi”)**	O‘quvchilar davlat ramzlariga oid topishmoqlarni topishadi.
4 daqiqa	**Loyihaga kirish**	Kollaj va plakat nima ekani tushuntiriladi, namunasi ko‘rsatiladi, qaychi bilan ishlash qoidalari eslatiladi.
3 daqiqa	**Guruhlarga bo‘linish**	O‘quvchilar 4–5 ta guruhga (har birida 5–6 nafar) bo‘linadi, guruh ichida vazifalar taqsimlanadi.
20 daqiqa	**Amaliy loyiha ishi**	Guruhlar bayroq va gerbni tasvirlaydi, madhiyani esa madhiya tinglayotgan bolalar rasmi (1–2-sinf) yoki nota belgisi va “Davlat madhiyasi” yozuvi (3–4-sinf) orqali ifodalaydi.
8 daqiqa	**Taqdimot**	Har bir guruh o‘z ishini 1,5 daqiqada sinfga taqdim etadi.
4 daqiqa	**Yakunlovchi qism**	Refleksiya: ishlar sinf devoriga “Ramzlarimizni bilaman” ko‘rgazmasi sifatida ilinadi.
2 daqiqa	**Uyga vazifa**	Davlat gerbi va madhiyasiga hurmatni ifodalovchi 3 ta qoida haqida o‘ylab kelish.
45 daqiqa	**Jami**	Mashg‘ulot davomiyligi

Mashg‘ulotning borishi

4 DAQIQA DIQQATNI JALB QILISH O‘YINI (“Topishmoqlar qutisi”)

O‘QITUVCHI: Assalomu alaykum, aziz o‘quvchilar! Qo‘limda “Topishmoqlar qutisi” bor. Uch nafar o‘quvchi navbat bilan qutidan bittadan qog‘ozcha oladi. Men topishmoqni o‘qib beraman, hammangiz birgalikda javobini topasiz. (*3–4-sinf o‘quvchilari topishmoqni o‘zlari o‘qishlari mumkin.*)

Topishmoqlar namunasi:

1. “Rangim ko‘k, oq va yashil,
   Yarim oy, yulduz – belgim.
   Baland ustunda turaman,
   Vatanimni tanitaman.” (Bayroq)
2. “Qanot yoygan Humo qush,
   Quyosh, tog‘lar, daryolar.
   Bug‘doy, g‘o‘za yonida –
   Bu qaysi ramz, bolalar?” (Gerb)
3. “Yangrasam – tik turasiz,
   Kaftni ko‘ksga qo‘yasiz.
   Vatanni kuylayman,
   Meni hurmat qilasiz.” (Madhiya)

O‘QUVCHILAR: Topishmoqlarni tinglab, javobini topadilar.
O‘QITUVCHI: Ajoyib! Sizlar davlat ramzlarini juda yaxshi bilar ekansiz. Bugun ana shu bilimlaringizni ijodiy ishda – kollaj va plakat yaratishda qo‘llaymiz.

4 DAQIQA LOYIHAGA KIRISH

O‘QITUVCHI: Kollaj – turli rasm, rangli qog‘oz va mato bo‘laklarini birlashtirib yaratiladigan ijodiy ish. Plakat esa asosiy fikrni qisqa va aniq ifodalovchi katta tasvirdir.
(Eslatma: namunaviy kollajdagi ramzlar sxematik tarzda chizilgan. O‘quvchilarga Davlat bayrog‘i va Davlat gerbining rasmiy tasvirini elektron doskada alohida ko‘rsatib, ular aynan shu tasvirga qarab ishlashlari kerak.)
Bugun sizlar guruh bo‘lib, bayroq, gerb va madhiyani aks ettiruvchi “Ramzlarimizni bilaman” nomli kollaj yoki plakat tayyorlaysiz.
O‘QITUVCHI: Ishni boshlashdan oldin ikki qoidani eslaymiz. Birinchisi: qaychini faqat stol ustida, ehtiyotkorlik bilan ishlatamiz, qaychini boshqa bolaga uchini qaratib bermaymiz. Ikkinchisi: ramzlarimizni chizganda ranglari va belgilarini to‘g‘ri tasvirlashga harakat qilamiz – bu ham ramzlarga hurmatdir.
O‘QUVCHILAR: Diqqat bilan tinglaydilar, savol berishadi.

3 DAQIQA GURUHLARGA BO‘LINISH

O‘QITUVCHI: Endi 4–5 ta guruhga bo‘linamiz, har bir guruhda 5–6 nafar o‘quvchi bo‘ladi. Har bir guruhda kimdir qaychi bilan qirqadi, kimdir yelimlaydi, kimdir rang tanlaydi, kimdir esa taqdimotga tayyorgarlik ko‘radi.
O‘QUVCHILAR: Guruhlarga bo‘linadilar va o‘z ichida vazifa taqsimlaydilar.

20 DAQIQA AMALIY LOYIHA ISHI

Loyiha bosqichlari:

1. Reja tuzish – guruh a’zolari vatmanga qaysi ramzlarni (bayroq, gerb va madhiyani ifodalovchi ramziy tasvir) qayerga joylashtirishni birgalikda rejalashtiradilar.

2. Materiallarni tanlash – jurnal-gazetalardan mos rang va rasmlarni qirqib oladilar yoki o‘zlari chizadilar. 1–2-sinf guruhlari madhiyani tik turib, o‘ng qo‘l kaftini ko‘krakning chap tomoniga qo‘yib tinglayotgan bolalar rasmi orqali, 3–4-sinf guruhlari esa nota belgisi va “Davlat madhiyasi” yozuvi orqali ifodalaydilar.
3. Yig‘ish va bezash – tanlangan bo‘laklarni vatmanga joylashtirib yelimlaydilar, rangli qalam bilan bezaydilar.
4. Sarlavha va shior – kollaj yoki plakat tepasiga “Ramzlarimizni bilaman!” yoki o‘zlari o‘ylab topgan shior yoziladi.
5. Yakuniy ko‘rik – guruh o‘z ishini yana bir bor ko‘zdan kechiradi: bayroqdagi ranglar tartibi, 12 ta yulduz, gerbdagi belgilar to‘g‘ri tasvirlanganini tekshiradi.

O‘QITUVCHI: Guruhlar orasida yurib, savollar bilan rag‘batlantiradi: “Bu yerda nima uchun aynan shu rangni tanladingiz?”, “Gerbning qaysi qismini tasvirlayapsiz?”

O‘QUVCHILAR: Guruh bo‘lib faol ishlaydilar, bir-biri bilan maslahatlashadilar.

> **O‘QITUVCHI UCHUN ESLATMA**
> 1–2-sinf guruhlariga oldindan qirqib qo‘yilgan shakllar (yarim oy, yulduzlar, rangli yo‘laklar) beriladi; ular asosan joylashtirish va yelimlash bilan shug‘ullanadi.

8 DAQIQA TAQDIMOT

O‘QITUVCHI: Endi har bir guruh o‘z kollaji yoki plakatini sinfga taqdim etadi. Har bir guruhga 1,5 daqiqa vaqt beriladi. Unda nimalar aks etganini va nima uchun aynan shularni tanlaganingizni tushuntiring.

O‘QUVCHILAR: Navbat bilan guruh vakili chiqib, ishlarini qisqacha taqdim etadi.

4 DAQIQA YAKUNLOVCHI QISM

O‘QITUVCHI: Barcha ishlarni sinf devoriga “Ramzlarimizni bilaman” ko‘rgazmasi sifatida ilamiz. Bugungi ishdan nimani angladingiz?

O‘QUVCHILAR: Davlat ramzlari haqida ko‘p narsa bilib oldik. Guruhda ishlash qiziq ekan. Ramzlarimiz juda chiroyli va ma’noli ekan.

O‘QITUVCHI XULOSASI: Har birimiz yaratgan bu kichik ishlar birlashib, Vatanimizga bo‘lgan katta hurmat va muhabbatni ifodaladi.

2 DAQIQA UYGA VAZIFA

O‘QITUVCHI: Bayroqqa hurmat qoidalarini 2-haftada tuzgan edik. Kelasi haftaga Davlat gerbi va Davlat madhiyasiga hurmatni ifodalovchi 3 ta qoida haqida o‘ylab keling. Bu qoidalarni hayotiy misollar bilan asoslab bera olishingiz kerak bo‘ladi. (*1–2-sinf o‘quvchilari bitta qoidani rasm bilan ifodalab kelishadi.*)